

LL.M Semester - 2 (CBCS) Examination

March/April - 2026 (As Per Syllabus Year-2024)

Penology : Treatment of Offenders (Elective-2024)

Time: 3:00 Hours

Marks:100

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ સજાશાસ્ત્ર (Penology)ની સંકલ્પના અને વ્યાપ સમજાવો અને ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થામાં તેનું મહત્વ (૨૦) ચર્ચો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ પ્રતીશોધાત્મક(Retribution)અને અટકાયાત્મક (Deterrence) જેવા દંડના સિદ્ધાંતો સમજાવો અનેયોગ્ય ઉદાહરણો આપો.

પ્રશ્ન-૨ મૃત્યુદંડ (Capital Punishment)ની સંકલ્પના સમજાવો અને ભારતમાં તેના કાયદામાં (૨૦) સુધારાનીજરૂરિયાત વિશે ચર્ચાકરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ ભારતમાં મૃત્યુદંડ સંબંધિત કેસોમાં ન્યાયપાલિકાની ભૂમિકા સમીક્ષાત્મક રીતે સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ કેદનીસજા માટેના વિકલ્પ તરીકે પરીવેક્ષ(Probation) અને સુધારાત્મક મજૂરીકામ (Corrective Labour)ની સંકલ્પના સમજાવો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ ફોજદારીન્યાય વ્યવસ્થામાં સજા નક્કી કરવાની નીતિ (Sentencing Policy)નું મહત્વ સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ પ્લીબાર્ગેનિંગ (Plea Bargaining)ની સંકલ્પના અનેઆધુનિક ફોજદારીન્યાય વ્યવસ્થામાં તેની ભૂમિકા (૨૦) સમજાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪ ભારતમાં જેલસુધારાઓ (Prison Reforms)નું મહત્વ સમજાવો અને જેલવ્યવસ્થામાં ન્યાયપાલિકાની ભૂમિકા સમજાવો.

પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો: (કોઈપણ બે) (૨૦)

- 1) કેદીઓનુંવર્ગીકરણ
- 2) કેદીઓના અધિકારો
- 3) ભારતીય જેલોમાંશિસ્ત વ્યવસ્થા
- 4) કસ્ટોડિયલસ્ટાફ દ્વારા થતીગેરરીતિઓ

ENGLISH VERSION

Que.1 Explain the concept and scope of Penology and discuss its importance in the criminal justice system. (20)

OR

Que.1 Discuss the theory of Retribution and Deterrence as methods of punishment with suitable examples.

Que.2 Explain the concept of Capital Punishment and discuss the need for reforms in capital punishment laws in India. (20)

OR

Que.2 Critically examine the role of judiciary in deciding cases related to capital punishment in India.

Que.3 Explain the concept of probation and corrective labour as alternatives to imprisonment. (20)

OR

Que.3 Discuss the importance of sentencing policy in criminal justice administration.

Que.4 Explain the concept of plea bargaining and its role in modern criminal justice system. (20)

OR

Que.4 Discuss the importance of prison reforms in India and explain the role of judiciary in prison administration.

Que.5 Write Short Notes: (Any Two) (20)

- 1) Classification of Prisoners
- 2) Rights of Prisoners
- 3) Disciplinary system in Indian prisons
- 4) Deviance by custodial staff
